DOMSTOLENS KENDELSE (Anden Afdeling)

8. januar 2004 *

I sag C-69/03,

angående en anmodning, som Corte d'appello di Venezia (Italien) i medfør af artikel 234 EF har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Caseificio Cooperativo di Cornedo Soc. coop. arl

mod

Ministero delle Finanze,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Rådets forordning (EØF) nr. 1079/77 af 17. maj 1977 om en medansvarsafgift og om foranstaltninger til udvidelse af markederne for mælk og mejeriprodukter (EFT L 131, s. 6) og af Kommissionens forordning (EØF) nr. 1822/77 af 5. august 1977

* Processprog: italiensk.

om gennemførelsesbestemmelser for opkrævning af den medansvarsafgift, der er indført i sektoren for mælk og mejeriprodukter (EFT L 203, s. 1),

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling),

sammensat af præsidenten, V. Skouris, som fungerende formand for Anden Afdeling, og dommerne R. Schintgen og N. Colneric (refererende dommer),

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer
justitssekretær: R. Grass,

efter af den forelæggende ret er blevet underrettet om, at Domstolen har til hensigt at træffe afgørelse ved begrundet kendelse i henhold til procesreglements artikel 104, stk. 3,

efter at de parter eller andre, der er nævnt i artikel 23 i statutten for Domstolen, er blevet anmodet om at fremkomme med deres eventuelle bemærkninger hertil,

efter at have hørt generaladvokaten,

afsagt følgende

Kendelse

1 Ved kendelse af 6. november 2002, indgået til Domstolen den 17. februar 2003, har Corte d'appello di Venezia i henhold til artikel 234 EF forelagt et præjudicielt

spørgsmål vedrørende fortolkningen af Rådets forordning (EØF) nr. 1079/77 af 17. maj 1977 om en medansvarsafgift og om foranstaltninger til udvidelse af markederne for mælk og mejeriprodukter (EFT L 131, s. 6) og af Kommissionens forordning (EØF) nr. 1822/77 af 5. august 1977 om gennemførelsesbestemmelser for opkrævning af den medansvarsafgift, der er indført i sektoren for mælk og mejeriprodukter (EFT L 203, s. 1).

2 Spørgsmålet er blevet rejst under en appelsag vedrørende ophævelse af dom af 30. januar 1987 fra Tribunale di Venezia (Italien) om pålæg fra Ministero delle Finanze (skatteforvaltningen) til virksomheden Caseificio Cooperativo di Cornedo soc. coop. arl (herefter »Caseificio Cooperativo«) om betaling af en medansvarsafgift på komælk og et tillægsgebyr for ikke at have betalt medansvarsafgiften.

De fællesskabsretlige bestemmelser

3 Forordning nr. 1079/77 indførte en medansvarsafgift, som på ensartet måde pålægges de samlede mælkemængder, der leveres til mejerierne, og visse former for salg af mejeriprodukter fra landbrugsbedriften (herefter »medansvarsafgiften«). Kommissionen fastsatte gennemførelsesbestemmelser for opkrævningen af denne medansvarsafgift i forordning nr. 1822/77.

4 Den oprindelige affattelse af artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 1079/77 bestemmer, at »[i] perioden fra den 16. september 1977 og indtil udgangen af mejeriåret

1979/1980 skal en medansvarsafgift erlægges af enhver mælkeproducent for de mængder af mælk, som leveres til en virksomhed, der behandler eller forarbejder mælken, og med hensyn til de i artikel 3, stk. 2, anførte tilfælde for de mængder af mælk, der sælges af producenten i form af andre mejeriprodukter«.

s Artikel 1, stk. 1 og 2, i forordning nr. 1822/77 har følgende ordlyd:

»1. Enhver mælkeproducent, hvis bedrift ikke er beliggende i et af de i artikel 1, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 1079/77 anførte områder, skal betale medansvarsafgift for al komælk, der opkøbes hos ham i uforarbejdet stand til levering fra den 16. september 1977 af en virksomhed, der behandler eller forarbejder mælk.

2. I denne forordnings betydning forstås der ved:

a) en virksomhed, der behandler eller forarbejder mælk, også:

— en opkøber, som er en sammenslutning, som behandler eller forarbejder mælk, og

— en virksomhed eller sammenslutning, som opkøber mælk, men hvis virksomhed er begrænset til indsamling, opbevaring og nedkøling eller en af disse operationer

b) levering, enhver form for levering, hvad enten transporten varetages af producenten selv, af den virksomhed, som opkøber mælken, eller af en tredjemand.«

6 Ordningen om medansvarsafgiften blev efterfulgt af en ordning om tillægsafgift på mælk, indført ved Rådets forordning (EØF) nr. 856/84 af 31. marts 1984 om ændring af forordning (EØF) nr. 804/68 om den fælles markedsordning for mælk og mejeriprodukter (EFT L 90, s. 10) og Rådets forordning (EØF) nr. 857/84 af 31. marts 1984 om almindelige regler for anvendelsen af den i artikel 5c i forordning (EØF) nr. 804/68 omhandlede afgift på mælk og mejeriprodukter (EFT L 90, s. 13). Denne ordning blev ændret og forlænget ved Rådets forordning (EØF) nr. 3950/92 af 28. december 1992 om en tillægsafgift på mælk og mejeriprodukter (EFT L 405, s. 1).

7 Artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 3950/92 bestemmer, at »[f]or yderligere syv på hinanden følgende tolvmånedersperioder, der begynder den 1. april 1993, indføres der en tillægsafgift, som skal erlægges af producenter af komælk, for de mængder mælk eller mælkeækvivalenter, der er leveret til en opkøber eller solgt direkte til konsum i den pågældende tolvmånedersperiode, og som overstiger en nærmere fastsat mængde«.

8 Det fremgår af samme forordnings artikel 2, stk. 2, at »[f]or så vidt angår leverancer betaler den opkøber, der skal erlægge afgiften, inden en dato og efter regler, som skal fastsættes nærmere, der skyldige beløb til medlemsstatens kompetente organ; beløbet fratrækkes i den mælkepris, der betales til de afgiftspligtige producenter, og hvis dette ikke er muligt, opkræves det på anden passende vis«.

9 Artikel 9 i forordning nr. 3950/92 har følgende ordlyd:

»I denne forordning forstås ved:

[...]

c) »producent« : landmand, fysisk eller juridisk person eller sammenslutning af fysiske eller juridiske personer, hvis bedrift ligger på Fællesskabets geografiske område, og

— som sælger mælk eller andre mejeriprodukter direkte til forbrugeren

— og/eller leverer til opkøberen

[...]

e) »opkøber« : en virksomhed eller en sammenslutning, der opkøber mælk eller andre mejeriprodukter hos producenten

— for at behandle eller forarbejde dem

— for at sælge dem videre til en eller flere virksomheder, der behandler eller forarbejder mælk eller andre mejeriprodukter.

[...]«

Hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

10 Det fremgår af sagens akter, at med den til den forelæggende ret appellerede dom gav Tribunale di Venezia Caseificio Cooperativo medhold i den indbragte klage over skatteforvaltningens pålæg om betaling af et beløb i form af afgift og tillægsgebyr på grund af manglende betaling af den fællesskabsretlige medansvarsafgift og dømte myndigheden til at tilbagebetale det beløb, der var blevet opkrævet ved pålægget.

11 Tribunale di Venezia begrundede sin afgørelse med, at den nationale lovgivning, nemlig lovdekret nr. 282 af 16. juni 1978, ændret til lov nr. 426 af 1. august 1978, som gennemfører fællesskabsbestemmelserne om medansvarsafgiften, ikke skulle

bringes i anvendelse i sagen. Tribunale modsatte sig bestemmelsernes anvendelse, for så vidt som de tilfælde, hvor der skal betales medansvarsafgift, også omfatter overførsler fra mælkeproducenterne til det andelsselskab, som producenten er deltager i. Herved sker en væsentlig udvidelse af afgiftens anvendelsesområde, således som dette er fastlagt ved fællesskabsreglerne.

12 Corte d'appello di Venezia har i forelæggelseskendelsen anført, at en anden afdeling af retten ophævede førsteinstansens afgørelse, idet den fandt, at ordlyden af fællesskabsforordningerne ikke kunne begrunde en sådan indskrænkende fortolkning, eftersom de omtalte forordningers bestemmelser om de forskellige tilfælde af overførsler af mælk og mejeriprodukter kun udtrykkeligt anvendte begrebet »salg« i forbindelse med det første tilfælde, mens de med hensyn til det andet tilfælde fastlagde anvendelsesområdet for afgiften med den mere generelle formulering »levering« (»fornitura« og »consegna«). Dette fører ifølge retten til den konklusion, at de nævnte forordninger regulerer de forskellige omhandlede tilfælde forskelligt, idet afgiftens anvendelsesområde omfatter en hvilken som helst overførsel af mælk, uanset under hvilken retlig form en sådan overførsel måtte have fundet sted. Denne konklusion styrkes af, at der er større sammenhæng mellem en sådan fortolkning og det formål, som fællesskabslovgiver ønskede forfulgt med indførelsen af medansvarsafgiften, nemlig at begrænse mælkeproduktionen.

13 Corte Regolatrice (Italien) annullerede denne beslutning med den begrundelse, at førsteinstansretten havde fortolket og anvendt fællesskabsreglerne korrekt. Den fandt, at fællesskabsreglerne var klare, og at sagen omhandlede spørgsmålet om anvendelsen og ikke fortolkningen af disse regler, hvorfor der ikke var grund til at forelægge sagen for EF-Domstolen.

14 Den afdeling i Corte d'appello di Venezia, som sagen blev hjemvist til, fandt, at kernen i sagen ikke er fastlæggelsen af, hvem der skal pålægges medansvarsafgift

eller den retlige kvalificering af de handlinger, som afgiftskravet i det konkrete tilfælde vedrører, for at det kan fastslås, om de er omfattet af den kategori, som abstrakt set skal betale afgiften, i hvilke tilfælde der blot ville blive rejst spørgsmål om anvendelse af fællesskabsreglerne. Problemet er snarere fastlæggelsen af de aktiviteter, der pålægges medansvarsafgift, og sagen vedrører derfor fællesskabsreglernes bindende indhold.

15 Corte d'appello di Venezia har derfor besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Finder forordning (EØF) nr. 1079/77 og nr. 1822/77, hvorved der indføres en medansvarsafgift på komælk, anvendelse på alle overførsler af komælk fra producenten til en tredjemand, uanset under hvilken retlig form sådanne overførsler måtte finde sted, eller finder de alene anvendelse på overførsler, hvorved modtageren erhverver ejendomsretten til produktet?«

Det præjudicielle spørgsmål

16 Da Domstolen finder, at svaret på dette spørgsmål klart kan udledes af dom af 29. april 1999 (sag C-288/97, Consorzio Caseifici dell'Altopiano di Asiago, Sml. I, s. 2575), har den ifølge procesreglementets artikel 104, stk. 3, underrettet den forelæggende ret om, at den havde til hensigt at træffe afgørelse ved begrundet kendelse, og har anmodet de berørte parter, jf. artikel 23 i statutten for Domstolen, om at fremkomme med deres eventuelle bemærkninger hertil.

17 Den italienske regering og Kommissionen, som er de eneste, der har efterkommet Domstolens anmodning om at fremkomme med bemærkninger, er ikke fremkommet med indsigelser med hensyn til, at Domstolen har til hensigt at træffe afgørelse ved begrundet kendelse under henvisning til retspraksis og særlig Consorzio Caseifici dell'Altopiano di Asiago-dommen.

18 I denne dom besvarede Domstolen et spørgsmål om, hvorvidt artikel 9 og artikel 2 i forordning nr. 3950/92 skal fortolkes således, at enhver person, til hvem der leveres mælk, uden hensyn til arten af det retsforhold, der har givet anledning til leveringen, kan antages at være »opkøber«, og som sådan forpligtet til at betale tillægsafgift, og navnlig således, at et kooperativ for så vidt angår den mælk, som kooperativets egne medlemmer ikke sælger, men leverer til det, kan anses for »opkøber« ?

19 Spørgsmålet var blevet rejst i relation til Consorzio fra i Caseifici dell'Altopiano di Asiago (herefter »Consorzio«), som er en sammenslutning af kooperativer, hvis medlemmer producerer mælk. Til anfægtelse af en administrativ sanktion, regionen havde pålagt Consorzio for uregelmæssigheder ved førelsen af et register over leverandører samt for undladelse af at henlægge de beløb i tillægsafgift, der vedrører de medlemmer af Consorzio, som havde overskredet deres mælkekvote, gjorde Consorzio gældende, at sammenslutningen ikke kan anses for opkøber i fællesskabsbestemmelsernes forstand.

20 Domstolen fastslog i Consorzio Caseifici dell'Altopiano di Asiago-dommens præmis 25, at begrebet opkøber efter artikel 2, stk. 2, og artikel 9, litra e), i forordning nr. 3950/92 betegner enhver virksomhed, der i henhold til aftale erhverver mælk fra en producent, uden hensyn til hvorledes denne modtager betaling, med henblik på at behandle eller forarbejde den selv eller overdrage den til en behandlings- eller forarbejdningsvirksomhed.

21 Det fremgår heraf, at der ved levering til en opkøber i direktivets forstand ikke nødvendigvis stilles krav om, at modtageren erhverver ejendomsretten for, at der kan opkræves tillægsafgift.

22 Denne retspraksis vedrørende ordningen om tillægsafgift på mælk, således som den fremgår af forordning nr. 3950/92, finder ligeledes anvendelse på den ordning om medansvarsafgift, der er indført ved forordning nr. 1079/77 og nr. 1822/77. Uanset alle de forskelle, der er mellem de to ordninger, er afgiften således i begge tilfælde særligt baseret på mængden af mælk, der leveres af en producent til en opkøber.

23 Herefter må det forelagte spørgsmål besvares med, at forordning nr. 1079/77 og nr. 1822/77 finder anvendelse på alle overførsler af komælk fra en producent til en tredjemand, uanset under hvilken retlig form sådanne overførsler måtte finde sted.

Sagens omkostninger

24 De udgifter, der er afholdt af den italienske regering og af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Corte d'appello di Venezia ved kendelse af 6. november 2002, for ret:

Rådets forordning (EØF) nr. 1079/77 af 17. maj 1977 om en medansvarsafgift og om foranstaltninger til udvidelse af markederne for mælk og mejeriprodukter og Kommissionens forordning (EØF) nr. 1822/77 af 5. august 1977 om gennemførelsesbestemmelser for opkrævning af den medansvarsafgift, der er indført i sektoren for mælk og mejeriprodukter, finder anvendelse på alle overførsler af komælk fra en producent til en tredjemand, uanset under hvilken retlig form sådanne overførsler måtte finde sted.

Således bestemt i Luxembourg den 8. januar 2004.

R. Grass — Justitssekretær

V. Skouris — Præsident